

Πενήντα χρόνια μετά το προδοτικό πραξικόπημα η Κύπρος δεν ξεχνά - Τα μηνύματα και η καταδίκη του μαύρου Ιούλη (ΦΩΤΟ+ΒΙΝΤΕΟ)

/ [Αφιερώματα](#) / [Γενικά Θέματα](#)

Πενήντα χρόνια ακριβώς συμπληρώθηκαν σήμερα από το το προδοτικό πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου 1974. Το πρωί εκείνης της ημέρας τα τανκς της Χούντας διενεργούν πραξικόπημα με σύνθημα “Αλέξανδρος εισήλθε νοσοκομείο”. Φάλαγγες αρμάτων εισέρχονται στο οδικό δίκτυο με στόχο την εξουδετέρωση της προεδρικής φρουράς.

Οι σειρήνες που ήχησαν σήμερα στις 8:20 το πρωί σε ολόκληρη την ελεύθερη Κύπρο, την ώρα δηλαδή που είχε εκδηλωθεί το πραξικόπημα, υπενθύμισαν τα τραγικά γεγονότα τα οποία άνοιξαν την κερκόπορτα για την τουρκική εισβολή του “Αττίλα” πέντε ημέρες αργότερα.

Στον Ιερό Ναό Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης, στη Λευκωσία, το πρωί της Δευτέρας, 15 Ιουλίου 2024, τελέστηκε μνημόσυνο στη μνήμη των θυμάτων στο οποίο χοροστάτησε **ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου κ.κ. Γεώργιος**. Ακολούθησε τρισάγιο και κατάθεση στεφάνων στους τάφους των πεσόντων κατά τη διάρκεια του πραξικοπήματος. Στις εκδηλώσεις τιμής και μνήμης παρέστη ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, Νίκος Χριστοδουλίδης.

“Ξέρουμε ποιοι ήταν οι πραγματικοί υπαίτιοι”

Όπως τόνισε στους δημοσιογράφους ο κ. Χριστοδουλίδης αρχικά δήλωσε ότι «βρισκόμαστε εδώ για να τιμήσουμε όλους αυτούς που αγωνίστηκαν για προάσπιση ό,τι πιο σημαντικού έχουμε που είναι η Κυπριακή Δημοκρατία. Είμαστε εδώ για να καταδικάσουμε με τον πιο έντονο τρόπο το προδοτικό

πραξικόπημα, δεν υπάρχουν οι όποιες δικαιολογίες. Την ίδια στιγμή είναι σημαντικό να πάρουμε και τα μηνύματα και όλοι εμείς που εμπλεκόμαστε στον δημόσιο διάλογο της χώρας μας, αυτό το διάστημα, τουλάχιστον, θα πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί, έτσι ώστε με πλήρη σεβασμό στις διαφορετικές απόψεις, στις διαφορετικές προσεγγίσεις, να μη δημιουργούμε άθελα μας, αυτό θέλω να πιστεύω, τις οποιεσδήποτε συνθήκες σε μια περίοδο που όλοι γνωρίζουμε ότι η πόλωση, η τοξικότητα, η αμφισβήτηση του κάθε τι είναι εκείνο που επικρατεί. Άρα, εμείς που συμμετέχουμε στον δημόσιο διάλογο έχουμε μια ευθύνη περισσότερο, έτσι ώστε να διασφαλίσουμε ότι δεν θα υπάρξουν ποτέ ξανά τέτοιου είδους συνθήκες».

Ερωτηθείς αν υπήρχε στεφάνι της Κυβέρνησης «στους άλλους τάφους», ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είπε «κοιτάξτε, δεν είμαι εδώ για να δώσω συγχωροχάρτι σε κανέναν. Απολύτως σε κανέναν. Την ίδια στιγμή, 50 χρόνια μετά, ως ο πρώτος Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας που γεννήθηκα εκείνη την περίοδο, θέλω να είμαι απόλυτα ειλικρινής. Φυσικά και υπάρχουν ευθύνες και, επαναλαμβάνω, δεν είμαι εδώ να δώσω συγχωροχάρτι σε κανέναν. Την ίδια στιγμή, όμως, οφείλω να είμαι ειλικρινής και τολμηρός προς τον κυπριακό λαό. Προέρχομαι από τη νέα γενιά του τόπου, τη νέα γενιά εννοώ ότι γεννήθηκα κατά τη διάρκεια εκείνης της δύσκολης περιόδου, δεν έχω κομματική ταυτότητα, άρα, μπορώ να μιλήσω πιο ανοικτά και πιο τολμηρά”.

Η Βουλή καταδίκασε τον μαύρο Ιούλιο

Με μονόλεπτη σιγή στη μνήμη των θυμάτων του πραξικοπήματος της 15ης Ιουλίου και της τουρκικής εισβολής της 20ης Ιουλίου άρχισε η ειδική συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής των Αντιπροσώπων για καταδίκη των μαύρων ημερών του 1974.

Στην παρουσία του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Νίκου Χριστοδουλίδη και με αφορμή τη συμπλήρωση 50 ετών τουρκικής κατοχής, η Πρόεδρος του Σώματος Αννίτα Δημητρίου επικέντρωσε την ομιλία της στις εξελίξεις στο Κυπριακό τονίζοντας πως «οφείλουμε να μην αρνούμαστε τις αλήθειες όσο οδυνηρές και εάν είναι.»

Το χρονικό του πραξικοπήματος

Με το σήμα “Αλέξανδρος εισήλθε νοσοκομείον”, ο επικεφαλής των ελληνικών στρατιωτικών δυνάμεων στην Κύπρο ταξίαρχος Μ. Γεωργίτσης ανήγγειλε στην ηγεσία της ελληνικής χούντας, το πρωί της 15ης Ιουλίου 1974, την έναρξη του πραξικοπήματος ενάντια στον δημοκρατικά εκλεγμένο Πρόεδρο της Κύπρου.

Νωρίς το πρωί της Δευτέρας, 15 Ιουλίου 1974, ο Μακάριος επέστρεψε στο Προεδρικό Μέγαρο στη Λευκωσία από την εξοχική του κατοικία στο Τρόδος, όπου είχε περάσει το Σαββατοκύριακο. Την ώρα εκδήλωσης του πραξικοπήματος, ο Μακάριος δεχόταν μια ομάδα ελληνοπαίδων από την Αίγυπτο.

Όταν τα πυρά πύκνωσαν και το Προεδρικό Μέγαρο άρχισε να κανονιοβολείται από τα τεθωρακισμένα της Εθνικής Φρουράς, ο Μακάριος, αφού προστάτευσε πρώτα τους μικρούς του επισκέπτες, στη συνέχεια διέφυγε από τη μοναδική αφύλακτη δίοδο, που υπήρχε στα δυτικά του Προεδρικού Μεγάρου.

Κατέφυγε στη Μονή Κύκκου και στη συνέχεια στην Πάφο. Και ενώ οι πραξικοπηματίες θεωρούσαν τον Μακάριο νεκρό και το ανακοίνωναν συνεχώς μέσω του ΡΙΚ, αυτός ήταν ζωντανός και απηύθυνε μήνυμα μέσω ενός αυτοσχέδιου ραδιοσταθμού της Πάφου όπου δήλωνε στο λαό:

“Ελληνικέ Κυπριακέ Λαέ! Γνώριμη είναι η φωνή που ακούεις. Γνωρίζεις, ποιος σου ομιλεί. Είμαι ο Μακάριος. Είμαι εκείνος, τον οποίο συ εξέλεξες δια να είναι ο ηγέτης σου. Δεν είμαι νεκρός. Είμαι ζωντανός. Και είμαι μαζί σου, συναγωνιστής και σηματοφόρος εις τον κοινόν αγώνα. Το πραξικόπημα της χούντας απέτυχε. Εγώ ήμουν ο στόχος της και εγώ, εφόσον ζω, η Χούντα εις την Κύπρον δεν θα περάση. Η Χούντα απεφάσισε να καταστρέψη την Κύπρο. Να την διχοτομήση. Αλλά δεν θα το κατορθώση. Πρόβαλε παντοιοτρόπως αντίστασιν εις την Χούντα. Μη φοβηθής. Ενταχθήτε όλοι εις τα νομίμους δυνάμεις του κράτους. Η Χούντα δεν πρέπει να περάση και δεν θα περάση. Νυν υπέρ πάντων ο αγών.”

Ο Μακάριος επιβιβάστηκε σε βρετανικό στρατιωτικό αεροσκάφος και μέσω Μάλτας μετέβη στο Λονδίνο, όπου την επομένη, 17 Ιουλίου, συναντήθηκε με τον Βρετανό πρωθυπουργό Χάρολντ Ουίλσον και τον Υπουργό Εξωτερικών Τζέιμς Κάλαχαν.

Οι Ηνωμένες Πολιτείες ζήτησαν την υποστήριξη της ανεξαρτησίας της Κύπρου και κάλεσαν όλα τα κράτη να πράξουν το ίδιο, ενώ ο Υπουργός Εξωτερικών Χένρι Κίσιγγκερ απέρριψε πρόταση για υποστήριξη του ανατραπέντος καθεστώτος Μακαρίου.

Φωτογραφίες: Προεδρία Κυπριακής Δημοκρατίας

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΕΠΙΣΗΣ:

[15 Ιουλίου 1974: Η ημέρα που άνοιξε την “κερκόπορτα” στον Αττίλα - 50 χρόνια από το προδοτικό πραξικόπημα](#)

[Νίκος Χριστοδουλίδης: “Όλοι ξέρουμε ποιοι ήταν οι πραγματικοί υπαίτιοι”](#)

[Ο Μητροπολίτης Λεμεσού τέλεσε μνημόσυνο των πεσόντων κατά το Πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου 1974](#)

[Κύπρος: Από το πραξικόπημα στην τουρκική εισβολή. Η μαρτυρία ενός καταδρομέα \(BINTEO\)](#)

[Η διαταγή δόθηκε: «Σκοτώστε τον Μακάριο»](#)